

Projekt

z dnia 17 maja 2023 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY CZERWONAK**

z dnia 25 maja 2023 r.

w sprawie nadania nazwy rondy położonemu na terenie Gminy Czerwonak

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 i 572) uchwala się, co następuje:

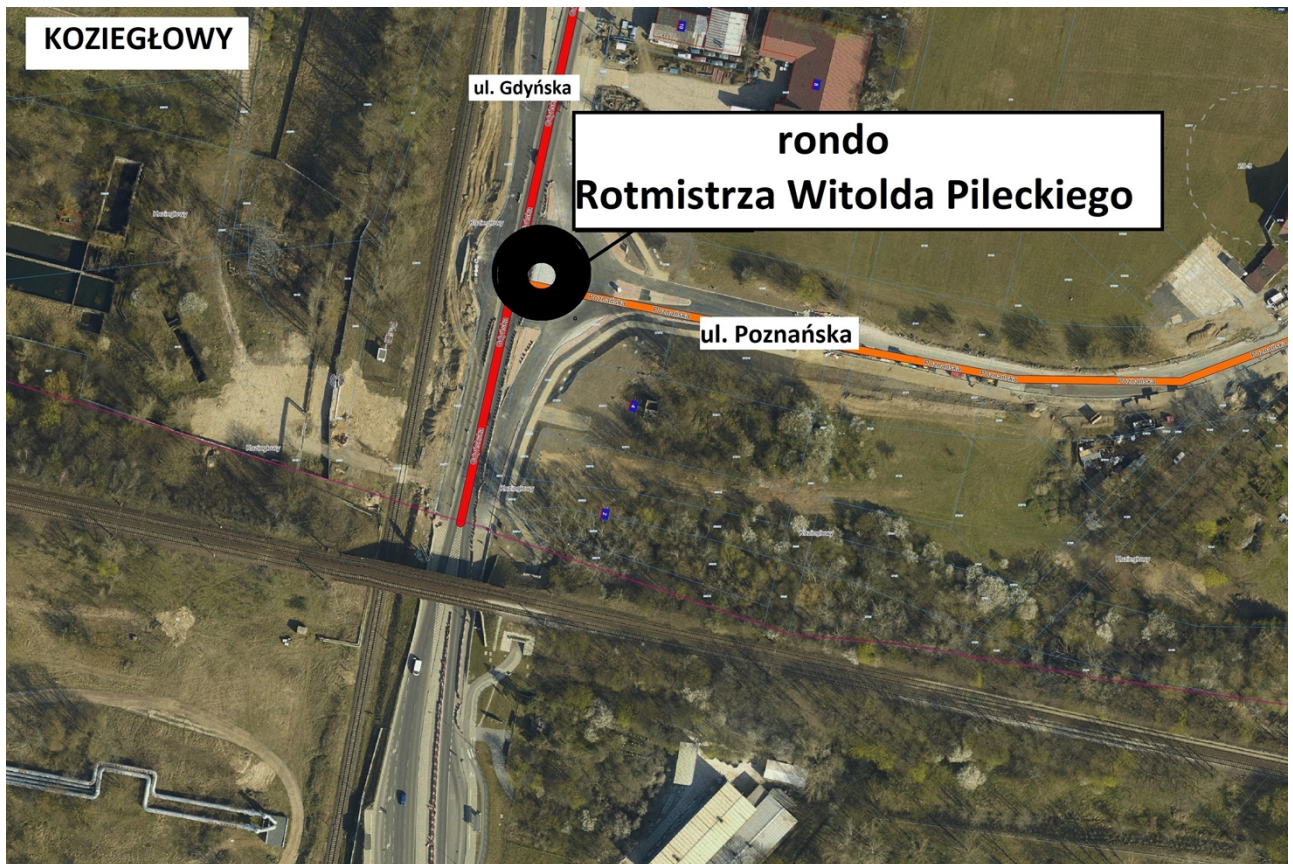
§ 1. 1. Nadaje się nazwę "Rotmistrza Witolda Pileckiego" rondy położonemu w przebiegu ulicy Gdyńskiej w Koziegłowach.

2. Lokalizację ronda przedstawia załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czerwonak.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Lokalizacja ronda Rotmistrza Witolda Pileckiego w Kozięglówach

Uzasadnienie
projektu uchwały Rady Gminy Czerwonak
w sprawie nadania nazwy rondy położonemu na terenie Gminy Czerwonak

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym podejmowanie uchwał w sprawach herbu gminy, nazw ulic i placów będących drogami publicznymi należy do wyłącznej kompetencji rady gminy.

Z propozycją nadania nazwy dla ronda położonego w przebiegu ul. Gdyńskiej w Koziegłowach wystąpił Radny Gminy Czerwonak. Zaproponował by przedmiotowemu rondy nadać nazwę "Rotmistrza Witolda Pileckiego" i w ten sposób utrwalić w świadomości społecznej bohatera walczącego o niepodległość Rzeczypospolitej.

Witold Pilecki (pseud. Witold, Druh, Roman Jezierski, Tomasz Serafiński) urodził się 13 maja 1901 r. w Ołońcu w Karelii w północnej Rosji, dokąd jego rodzina została przesiedlona w ramach represji za udział w powstaniu styczniowym. Pochodził ze szlachty pieczętującej się herbem Leliwa.

Od 1910 r. mieszkał i uczył się w Wilnie. Od roku 1914 należał do zakazanego przez władze rosyjskie harcerstwa. Maturę zdał w 1921 r.

W latach 1918-21 służył w Wojsku Polskim, walczył w wojnie polsko-bolszewickiej. Jako kawalerzysta brał udział w obronie Grodna. W szeregach pułku ułanów uczestniczył w bitwie warszawskiej, w walkach w Puszczy Rudnickiej oraz w wyzwoleniu Wilna. Dwukrotnie został odznaczony Krzyżem Walecznych.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r., walczył w kampanii polskiej w składzie 19. Dywizji Piechoty Armii "Prusy" jako dowódca plutonu kawalerii dywizyjnej. Po zakończeniu kampanii przedostał się do Warszawy, gdzie stał się jednym z organizatorów powołanej 9 listopada 1939 r. konspiracyjnej Tajnej Armii Polskiej pod dowództwem mjr Jana Włodarkiewicza, podporządkowanej później Związkowi Walki Zbrojnej.

19 września 1940 r. podczas niemieckiej łapanki pozwolił się aresztować, by przedostać się do niemieckiego obozu Auschwitz i zdobyć informacje o panujących tam warunkach. Do obozu trafił wraz z tzw. drugim transportem warszawskim jako Tomasz Serafiński. Był głównym inicjatorem konspiracji w obozie. W zorganizowanej przez niego siatce byli m.in. Xawery Dunikowski i Bronisław Czech. W listopadzie 1941 r. został awansowany do stopnia porucznika przez gen. Stefana Roweckiego "Grota".

W nocy z 26 na 27 kwietnia 1943 r. Pilecki zdołał uciec z obozu wraz z dwoma współwięźniami. W latach 1943-44 służył w oddziale III Kedywu KG AK i brał udział w Powstaniu Warszawskim. Początkowo walczył jako zwykły strzelec w kompanii "Warszawianka", później dowodził jednym z oddziałów zgrupowania Chrobry II, w tzw. Reducie Witolda.

Po zakończeniu walk o oswobodzenie stolicy rotmistrz dostał się do niewoli niemieckiej. Przebywał w oflagu VII A w Murnau, następnie dołączył do II Korpusu Polskiego we Włoszech. W październiku 1945 r., na osobisty rozkaz gen. Władysława Andersa, wrócił do Polski, by prowadzić działalność wywiadowczą na rzecz II Korpusu. Jesienią 1945 r. Pilecki zorganizował siatkę wywiadowczą i rozpoczął zbieranie informacji wywiadowczych o sytuacji w Polsce, w tym o żołnierzach AK i II Korpusu więzionych w obozach NKWD i deportowanych do Rosji. Prowadził również wywiad w Ministerstwie Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), MON i MSZ. Nie zareagował na rozkaz Andersa polecający mu opuszczenie Polski, w związku z zagrożeniem aresztowania. Rozważał skorzystanie z amnestii w 1947 r., ostatecznie postanowił się jednak nie ujawniać.

8 maja 1947 r. został aresztowany przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa; był torturowany i oskarżony o działalność wywiadowczą na rzecz rządu RP na emigracji.

3 marca 1948 r. przed Rejonowym Sądem Wojskowym w Warszawie rozpoczął się proces tzw. grupy Witolda. Rotmistrz Pilecki został oskarżony o: nielegalne przekroczenie granicy, posługiwanie się fałszywymi dokumentami, brak rejestracji w Rejonowej Komendzie Uzupełnień, nielegalne posiadanie broni palnej, prowadzenie działalności szpiegowskiej na rzecz Andersa oraz przygotowywanie zamachu na grupę dygnitarzy MBP. Prokuratorem oskarżającym Pileckiego był mjr Czesław Łapiński, przewodniczącym składu sędziowskiego ppłk Jan Hryckowian (oba byli dawnymi oficerami AK), sędzią kpt. Józef Bodecki. Skład sędziowski (jeden sędzia i jeden ławnik) był niezgodny z ówczesnym prawem.

Zarzut o przygotowywanie zamachu Pilecki stanowczo odrzucił, zaś działania wywiadowcze uznał za działalność informacyjną na rzecz II Korpusu, za którego oficera wciąż się uważał. Podczas procesu przyznał się do pozostałych zarzutów.

15 marca 1948 r. rotmistrz został skazany na karę śmierci. Prezydent Bolesław Bierut nie zgodził się na ułaskawienie. Wyrok wykonano 25 maja w więzieniu mokotowskim przy ul. Rakowieckiej, poprzez strzał w tył głowy.

Pilecki pozostawił żonę, córkę i syna. Miejsce pochówku rotmistrza nigdy nie zostało ujawnione przez komunistyczne władze; prawdopodobnie zwłoki zakopano na tzw. Łączce, czyli w kwaterze "Ł" na Cmentarzu Wojskowym na stołecznych Powązkach. Od 2012 r. w tym miejscu Instytut Pamięci Narodowej wspólnie z Radą Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa prowadziły prace archeologiczno-ekshumacyjne, których celem jest zlokalizowanie kości ofiar represji komunistycznych straconych w więzieniu mokotowskim w latach 1948-1956. Do tej pory nie natrafiono jednak na szczątki Pileckiego.

Do roku 1989 wszelkie informacje o jego dokonaniach i losie podlegały w PRL cenzurze. Naczelna Prokuratura Wojskowa w 1990 r. podjęła rewizję procesu grupy rtm. Pileckiego. Pierwotnie wniosek przewidywał rehabilitację, wywalczono jednak anulowanie wyroków. Unieważnienie wyroku nastąpiło w 1991 r.

Witold Pilecki został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1995) i Orderem Orła Białego (2006).

Zespół powołany Zarządzeniem Nr 274/2020 Wójta Gminy Czerwonak z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie powołania zespołu ds. nazewnictwa ulic, placów, skwerów, rond itp. na terenie Gminy Czerwonak, na swoim posiedzeniu pozytywnie zaopiniował przedstawioną propozycję nadania nazwy rondu.

Skutki finansowe podjęcia uchwały to zakup i montaż tablicy z nazwą ronda.

Biorąc powyższe pod uwagę, przyjęcie uchwały jest uzasadnione.